

קוביזם

פאבלו פיקאסו וג'ורג' בראק

יצרו שפה חדשה לאמנות

1907 - 1914

קוביזם (Cubism) הוא זרם אמנותי אוונגרדי באמנות החזותית. בשנת 1906 החלו אותו הציירים, תושבי רובע מונמארטר בפריז, **פבלו פיקאסו** הספרדי וז'ורז' **בראק** הצרפתי. הם עבדו בשיתוף בקשר הדוק עד תחילת מלחמת העולם הראשונה ב-1914.

בתחילת המאה ה-20 יצר הקוביזם מהפכה של ממש בציור ובפיסול האירופי. הזרם דחה את המסורת הנטורליסטית בציור ופיסול ובכך חולל את המהפכה המשמעותית שלו.

מקור השפעה משמעותי ביותר על הקוביזם היו ציוריו של סזאן, אשר הציג תערוכה רטרוספקטיבית ב-1907 בה הוצגו ציורים עם תהליך הפשטה של אובייקטים, פרחים ודמויות בעזרת צורות גיאומטריות.

כמו כן הושפעו **מאמנות אפריקאית ומאמנות איברית** (חצי האי ספרד-פורטוגל) שראו במוזיאון האדם בפריז.

יוצרי זרם הקוביזם הם פיקאסו (ספרדי) ובראק (צרפתי). הם נפגשו לראונה ב 1907 בסטודיו של פיקאסו בפריז. בביקורו ראה בראק את הציור - העלמות מאביניון שהשאייר בו רושם רב. תגובתו הראשונה של בראק ליצירה "העלמות מאביניון" מתבטאת בציורו "העירומה הגדולה" (1908). ביצירה זו, תיאר בראק את המודל ממספר נקודות מבט, זאת באמצעות פירוק מבנה גופה והרכבתו מחדש על ידי אוסף גופים בעלי נפח. בראק שמר על פירוט אנטומי ונשאר נאמן לייצוג הפיגורטיבי, באופן יחסי לפיקאסו שנטה להפשטה עזה יותר.

את מקומה של הפרספקטיבה, ושל ייצוג הגוף הריאליסטי, תפסו גופים ואובייקטים המיוצגים מכמה כיוונים, באופנים צורניים-גיאומטריים, כשחלל וגופים מפלחים זה את זה באופן שמייצג את החוויה החדשה של חלל, תנועה וזמן.

ביצירתו פורצת הדרך **"העלמות מאביניון"** (1907), פיקאסו צייר את קבוצת הנשים באופן **מעוות**, המראה אותן מכמה כיוונים בו זמנית, כשהן "מפלחות" זו את זו.

"העלמות מאביניון" מצוייר בהשפעה ברורה של **הפוביזם** והאמנות **האפריקאית**, שאליהם נחשף בזכות הצייר אנרי מאטיס.

תהליך - הצייר צייר מעל 100 רישומים וציורי הכנה לקראתו, כולל ניסויים בצבעי מים, צבעי שמן וטושים. ברבים מהרישומים אף נכללו דמויות גברים, שהיו אמורים להיכלל בציור הסופי, אך לבסוף הושמטו ממנו.

בציור הנערות מאביניון השתמש האמן **בטריק** מעניין כדי לגרום לצופים **אי-נוחות** וללכוד את מבטם. מהו?

פיקאסו יצר בכוונה את העלמות שבמרכז התמונה בצורה ריאליסטית יותר מהעלמות שבצדדים. כך הוא גורם לצופים לרכז את מבטם ותשומת ליבם במרכז התמונה ומקשה עליהם להסיט את המבט ממנה.

**What is
Cubism?**

פיקאסו, נערה עם מנדולינה 1910

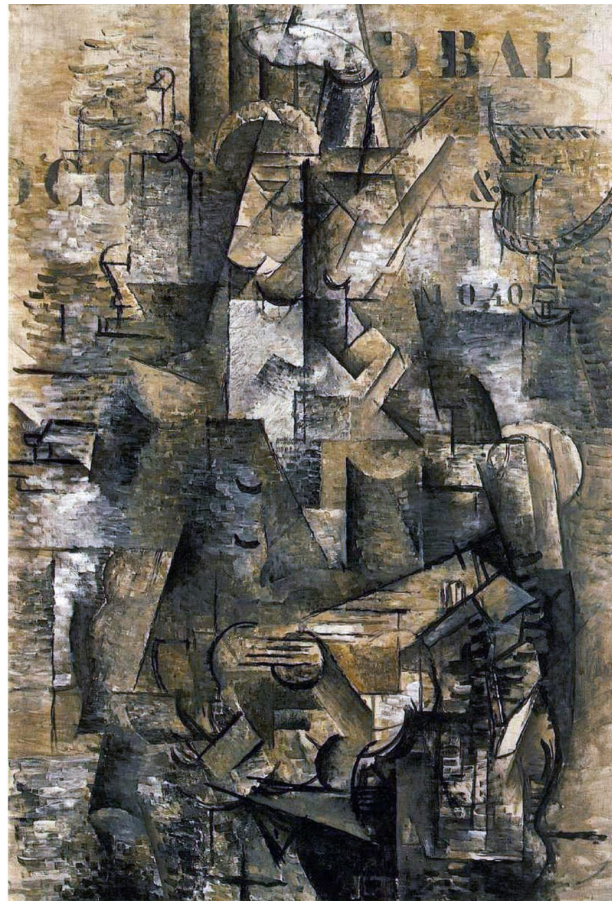

Georges Braque, Nature Morte (Violon et Comptoir), also titled Still Life (Violin and Candlestick), 1910

Pablo Picasso, Ma Jolie, 1911–12, oil on canvas

Georges Braque, The Portuguese, 1911–12, oil on canvas

Bottle and Fishes', Georges Braque, c.1910–12

דיוקין וולרד 1910, פיקאסו

man with a Guitar, 1911 by Pablo Picasso

ביצירה הקוביסטית "שבר" פיקאסו **שניים** ממאפייניו המרכזיים של הציור האירופי מאז הרנסנס.

פיקאסו **עזב את הנורמה התיאורית והקלאסית** של דמות האדם, הנוף או האובייקט. **הוא ביטל את הפרספקטיבה המסורתית**, המבוססת על נקודת מבט אחת שיוצרת אשליית חלל.

מבראק אנחנו לומדים שאמני הקוביזם לא התיימרו להתנתק מהטבע ומהעולם הסובב אותם, אשר שימש להם תמיד נקודת מוצא ליצירה, אלא **פשוט בחרו להציג אותם בצורה אחרת**.

אין צורך ליצור אשליית עומק כמו בנוף טבעי. לעומת זאת, יש להדגיש את הערך הבסיסי של ציור שנוצר על משטח דו-ממדי. הצייר צריך, אם כך, לא להסתיר אלא דווקא **להבליט את העובדה שהוא מעלה אובייקטים תלת-ממדיים על משטח דו-ממדי**.

בתיים באסטק 1908, בראק

לפרק את נושא הציור שלו לחלקיו. נוף, דומם או דמות. הפירוק הזה נעשה באמצעות משיכות מכחול הנקראות **"קצעים"**. משיכות מכחול קטנות המתחברות למישורים קטנים שיוצרים אובייקטים דמויי קריסטל – **יהלום**, ומכאן המילה קצעים. קצעים אלו **מונעים את ריכוך הצורות**.

לפשט את נושא הציור ולהשמיט תוך כדי כך את כל הפרטים המיותרים השייכים למקרי ואינם חשובים למהותי.

להוסיף מידע. האמן הקוביסטי לא מסתפק במה שרואה העין, אלא מצייר גם מידע נוסף על האובייקט, בכך שמציג אותו בו-זמנית, הן מהחזית והן מהצדדים. חוקי הטבע – כמו ראיית האובייקט מנקודת מבט אחת בלבד אינם חלים על התמונה.

הקוביזם רצה להעלות על הבד מציאות חדשה בעלת מהות תמונתית ולא לתאר אשליה של מציאות אמיתית.